

פרשת ויקהל

תוספת שבת סגולה לישועות גדולות

כותב האור החיים על הפסוק "לעשות את השבת לדורותם" מה הפירוש "לעשות את השבת"? אומר אור החיים וזה לשונו: עוד ירצה על דרך אומרים ז"ל (וימא פ"א) שצריך להוסיף מחול על הקודש ולא לימנע ממלאכה אחר שיגיע ויתנוצץ יום השבת אלא צריך להכין עצמו בקדושת שבת ויצא כחתן לקראת כלה ויהיה יושב ומשמר עד שיגיע השבת. לעשות פירוש לקיים מעשים הצריכים בו. עוד ירצה באומרו "לעשות את השבת" כי מה שמוסיף מחול על הקדש יסכים ה' לקרותו שבת ונמצא זה האיש עושה שבת ממש כי שעות מיום ו' וגם שעות מיום א' שהם חול בני ישראל עושים אותם שבת. עכ"ל

כאשר נשאל מן הרב שטיינמן זצ"ל במה ראוי להתחזק כדי לזכות לישועה, היה משיב פעמים רבות: "להתחזק בתוספת שבת."

בעיר ליקווד היו הרבה אסונות ב"מ שאלו את מרן הרב שטיינמן כשהגיע לשם מה לעשות, אמר להם הרב לקבל את השבת יותר מוקדם ואכן באותה שבת קיבלו מוקדם ולא היה מקרה אחד שהוצרכו להזעיק הצלה ופסקו האסונות מהעיר.

בספר "סדורו של שבת" כתוב: "טוב להקדים לקבל את השבת, כי משעה שמדליקים נרות של שבת קודש, מסתלקים ומתבטלים כל כוחות הרע והטומאה מהבית." ע"כ

וכן סגולה לפרנסה, לברכה וכן לבנים.

"אמרי אמת" מגור היה אומר שכוח מצוות תוספת שבת כל כך גדולה, שעל ידה זוכים למחילת כל העונות, אפילו הקשים ביותר.

תוספת שבת סגולה לרפואה מסופר על זוג שזכו לבן לאחר שנים רבות אך הילד נולד עם מום בלב, והרופאים אמרו כי ימיו ספורים. ההורים הנואשים נסעו לראדן, אל החפץ חיים, וביקשו את ברכתו. השיב להם החפץ חיים: דעו לכם! יש סגולה גדולה שבכוחה לעזור לכם, והיא לקבל את השבת מוקדם. קבלו על עצמכם שבחצות יום שישי השולחן והנרות יהיו ערוכים לשבת, וכשיגיע זמן פלג המנחה - תדליקו את הנרות ותקבלו את השבת. כך עשו ההורים, ואכן - בנם הבריא לחלוטין לתדהמת כל הרופאים, שלא נותר להם אלא לומר שנברא לילד לב חדש...

סיפור מופלא התרחש אצל הרב משה שמואל שפירא זצ"ל, ראש ישיבת באר יעקב. אם לילדים הגיעה אליו בוכיה שהתגלה אצלה גידול מסוכן, ועליה לעבור ניתוח מורכב. השיב לה הרב שפירא: "כתוב 'לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה' - תוספת שבת יש בכוחה להביא ברכה וישועה גדולה. קבל את השבת חצי שעה לפני הזמן הרגיל במקומך וראוי ישועה גדולה". האשה עשתה כדבריו ונרפאה באורח פלא.

מעשה באשה שסבלה בפשע לידתה, והיתה זקוקה לרחמי שמים, ונשאל רבנו החפץ חיים זיע"א: מי מוכן לתת מנחה שיעשה עבורה? קם פלוני ואמר שהוא מעורר בערב שבת קדש לקרן החניניות לפני זמן הדלקת נרות שבת. ואמר החפץ חיים: יהי רצון ששכונת מנחה זו תלד עקשו בקלות, ופנוי הרגע וכן יהיה.

מנן רשכבה"ג הגאון רבינו שמואל ואזנר זצוק"ל שאל פעם גאון אחד זיע"א, שבפצירותיו היה בקי בכל מקמי בבל, וירושלמי, ספרא, ספרי ונדע בעל פה את ארבעת חלקי שלחן ערוך, כיצד זכה לקתר תורה שפורה? ונענה: הנינו חבורת בחורים, וספמנו יחד שמדי יום ששי בצוקים נלכש בגדי שבת, ונבוא לקלוד בבית המדרש את הסוגיות הקשות שפשי"ס. והיתה להם מידה סתומה דשמיא מיוחדת!

ישועה בזכות "תוספת שבת"

תלמיד חכם חשוב שגר בבני ברק היה נוסע בכל יום לירושלים למקום עבודתו ללמד בשיבה. יום אחד במהלך הנסיעה שם לב כי שכנו היושב לידו נאנח מפעם לפעם והוא נראה עצוב ומדוכדך מאוד. אח"כ ראהו מוציא ספר תהילים ואומר את המזמורים בהשתכחות הנפש כבן המתחטא לפני אביו. הוא המתין עד שהלה יסיים את התהילים וניסה קצת לדובבו והלה ענה לו: "ליבי מר עלי בהיותי זקוק לישועה גדולה והרבה רחמים כיון שבני סובל מבעיות בלב, ועבר כמה טיפולים קשים ר"ל וחיו בסכנה גדולה, הוא נע ונד מרופא לרופא ומבי"ח אחד למשנהו ועדיין לא נמצאה תרופה למחלתו, ואין בכוחו לסבול עוד". הרב ניסה לעודדו: "אין הקב"ה נותן ניסיונות לאדם יותר ממה שהוא יכול לסבול ולכן צריך סבלנות ולהמתין לישועת ה' ולא להתייאש מן הרחמים, ודע שיש סגולה

נפלאה של "תוספת שבת", כלומר להוסיף מחול על הקודש, ואני מציע לך לעשות זאת ולהקדים מעתה ולקבל שבת מוקדם ואקווה שבס"ד תהיה לכם ישועה". האיש קיבל זאת על עצמו, והם נפרדו בברכה ובתקווה לבשורות טובות, החליפו כתובות ומספרי טלפון וסיכמו לעמוד בקשר. לאחר מספר שבועות התקשר אליו האיש ואמר לו: "חיייתני! בס"ד אנו רואים התקדמות פלאית ברפואתו של הבן, גם הרופאים מרבים להתפלא ושאלו אותי איזה סגולות עשיתי לרפואתו והגדירו זאת כ"נס רפואי".

תוספת שבת - סיפור מדהים בשבת זו שבה נשנית מצות שמירת השבת, שכוחה רב להגן לשמור ולהתברך על אלו ששומרי שבת. ויחד עם זאת יכולה היא להביא ברכה לכל בית בישראל כי הרי השבת היא מקור הברכה. סיפור הרחי"ג אשר קובלסקי ולהלן הסיפור מפי בעלי המעשה: לפני מספר שנים, הטלפון בגמ"ח 'תוספת שבת' צלצל. על הקו היתה גברת וייס, אשה שניכר בדיבור שלה, כי הצער מנת חלקה. אט-אט פתחה את לפה וסיפרה כי בימים אלה חלפו עשר שנים לנישואיה, אולם לצערה הרב עדיין לא זכתה לפרי בטן. בקול שבור ומורסק סיפרה על ההשתדלויות הרבות שעשו, לכמה רופאים מומחים בעלי שם הלכו, כמה סגולות קיימו, כמה התפללו והתחנונו אצל שוכני עפר. הלכו לצדיקים גדולים וביקשו מהם ברכה. אך נראה, כי שערי שמים ננעלו בעבורם. בגמ"ח, כשמו כן הוא - 'תוספת שבת', הציעו לה, הקדימי את קבלת השבת, וחיוזק יהודים נוספים להקדים לקבל את השבת - זו סגולה בטוחה ומונסה לזכות בילדים - זרע בך ה'. גברת וייס שמעה את הדברים, ההבטחות של המקובל האלוקי רבנו הארי זצ"ל חדרו לליבה. היא החליטה לזכות את הרבים בעניין הקדמת קבלת שבת, בנוסף החליטה שהיא ובעלה יקדימו את הכנסת שבת המלכה. היא קבלה לביתה חומרי פרסום בעניין ועלוני חיוזק, במסירות ובהתנדבות עלילת החלה לפרסם את הדבר בכל מקום אפשרי. רבים זכו להצטרף למשפחת 'מקדימי קבלת השבת' הודות לפעילותה. היא המשיכה לפעול במלוא המרץ, עד שנאלצה להפסיק את פעולתה הברכה. בסיומן ובמזל טוב, גברת וייס ילדה בת. תינוקת חמודה וחנינית שנולדה לאחר למעלה מעשור של ציפה ואכזבה. בחודש אלול התשע"ג גברת וייס ובעלה הפכו להיות הורים כשהיא חובקת בזרועותיה תינוקת קטנה. בשכונתה של הגב' וייס, מתגוררת משפחת זכריה. ערב אחד בקשה שכנתה - הגב' זכריה לבוא ולשוחח איתה. כשהגיעה לביתה פתחה את סגור ליבה. "מה עשיתם? את חייבת לגלות לי!"

פרצה הגב' זכריה בבכי. "איך נושעתם לאחר יותר מעשר שנות המתנה?" היא הוסיפה בקול מיוסר, "שנים עשרה שנים שאני ממתנה, מצפה ומייחלת לפרי בטן, בעלי ואני עשינו כל השתדלות אפשרית. 'הפכנו את העולם', ובכל זאת אנו עדיין ממתנים. איך אתם זכיתם? מה 'פתח לכם את הדלת'?" ביקשה לברר, כשדמעות זולגות על לחייה... הגב' וייס האזינה לדברים. מי כמוה יכולה להזהרות עם הכאב. להבין עד כמה הוא קשה ומיירה לחיצ את שכנתה ולעודדה. "אם את שואלת אותי מה עשינו, אספר לך הכל בגילוי לב. ובכן, התינוקת הזו היא לא שלי, היא של 'תוספת שבת'. לא זכיתי בה עד שאימצתי את 'תוספת שבת'. אם תשמעי לעצתי - הצטרפי אליי, לקבל על עצמך תוספת שבת ולחזק אחרים בעניין זה!" גב' זכריה לא היתה זקוקה לעידוד נוסף. היא החליטה מיד להצטרף. מאותה השבת, לא רק שהקדימו היא ובעלה לקבל את השבת בעצמה, אלא אף פעלו בכל הכח להפצת בשורת הקדמת קבלת שבת במלוא העוז והעוצמה. וכך, לצד הגב' וייס גם גב' זכריה הצטרפה. מודעות ניתלו, עלונים חולקו, בני המשפחה התחזקו בעניין. גב' זכריה פעלה במלוא המרץ למען המטרה העילאית. עד שנאלצה להפסיק גם היא בנסיבות משמחות במיוחד. והנה, לאחר שלוש עשרה שנים של המתנה וציפייה, בחודש אייר התעשייה, זכו בני הזוג זכריה לחבוק בסימן טוב ובמזל טוב זוג תאומות, תינוקות קטנטנות ורכות, שהבכי שלהן - היה המנגינה המתוקה ביותר בעולם... בשכונה אחת מסתובבות להן עכשיו שלוש ילדות קטנות. ילדות של 'תוספת שבת'. הבת של משפחת וייס והתאומות של משפ' זכריה. הבת של וייס גדולה מהתאומות בכשנה וחצי, אולם יש משהו שמאחד את שלושתן: הדקות היקרות הללו, העוצמיות ביותר בעולם, הדקות של 'תוספת שבת'. דקות נפלאות וקסומות, מרוממות ומענגות. בד בבד דקות שפותחות שערים סגורים. שלוש בנות, כולן בדרך נס של הזכות 'תוספת שבת'... הרב אשר מספר, כי קיבל את הסיפור משתי המשפחות בעצמן אשר הן חוו את הנס העוצמתי וזכו להיות הורים. משפחה אחת לאחר אחת עשרה שנים ואילו המשפחה השניה לאחר שלוש עשרה שנים. בזכות קבלת תוספת שבת. הסגולה עובדת, בדוקה ומונסה, פותחת שערים ומעניקה אושר. גם אתם יכולים לזכות בה! אם רק תחליטו להקדים ולקבל את פני שבת המלכה

קבלו תוספת שבת והניתוח הצליח מעבר למשוער והארנק היקר נמצא

סיפר הה"ג רבי אשר קובלסקי שליט"א: "את הסיפור הבא שמעתי מידיד קרוב בשם בנצי פ, המשמש כאר רפואי בבית החולים 'איכילוב'. ביום מן הימים, לקראת סיום המשמרת שלו, התקשר אליו חברו, ובקול נאנח סיפר כי זה עתה נפצע באורח קל בתאונת דרכים, והוא מבקש ממנו להמתין לו בחדר המיון ולסייע לו בבדיקות. בנצי הנחמד שמח על יכולתו לסייע לחברו, והמתין לו בשערי חדר המיון. החבר הגיע ובמבט ראשוני קבע הרופאים כי מדובר במכות יבשות בלבד, והמליצו על מנוחה ומשככי כאבים. אלא שהאח בנצי, חברו הקרוב של הפצוע, ביקש כי בכל זאת חברו יוכנס לצילומי רנטגן מקיפים, על מנת לוודא כי אכן אין כל חשש למכה נסתרת באחד האיברים הפנימיים. הרופאים נעתרו, והחבר נשלח מיד לבדיקת סי. טי. - רק כדי לוודא שהכל תקין. הצילומים נערכו ונבדקו, והתברר כי אכן כן, כל האיברים הפנימיים לא נפצעו. אלא שדווקא אז ניתר מקומו רופא צעיר מהמחלקה הכירורגית, וזעק: "רע, תראו מה קורה בכבד...". הרופאים הסירו את משמרתם, נעזרו בזכוכיות מגדלת, ולפתע הפך חדרם לזירת התרוצצות. פרופסור מומחה הוזעק מהמחלקה, ובראותו את הצילומים חשכו עיניו: "יש כאן גידול קטן שיושב בדיוק בין אונות הכבד. נדרש ניתוח דחוף להסרתו לפני שיתחיל לשלוח גרורות...". החבר ובנצי עמדו המומים, נבוכים, מבולבלים. לפתע גילו עד כמה גדול היה הנס שבתאונה - הן היא זו שהובילה לצילום הסי. טי. שהוביל לגילוי הידיעה המרעישת על המחלה המסוכנת המתפתחת בכבד באין מפריע. אין ספק כי זהו נס יוצא דופן, כאשר תאונה אקראית ובקשה לבדיקות מקיפות - חשפו את דבר הגידול, ועתה ניתן לטפל בו! הרופאים קבעו לו ניתוח ליום ראשון שאחר, והסבירו כי מדובר בניתוח מורכב ועדיין במיוחד, וגם גילו את אלוני כי לאחר הניתוח מצפה לו תקופת שיקום ארוכה וקשה. ובכל זאת, הרי לא שייך לוותר על ניתוח שכזה, יש להסיר את הסכנה במהירות האפשרית, גם במחיר ניתוח מסובך ומורכב שאחריו תקופת שיקום קשה ומייסרת...

כל הסיפור הזה התרחש ביום רביעי, ובנצי וחברו נפרדו לשלום, כשבנצי מבטיח לחברו להיות לצדו בעוד ארבעה ימים - ביום הניתוח, ולסייע לו ככל יכולתו - לפני הניתוח וגם אחריו, לאורך תקופת האשפוז והשיקום הארוך הצפוי. בנצי שב הביתה מאוחר מהרגיל באופן משמעותי, ופיו לא מפסיק למלמל תודה לה' - על שזיכהו לבקש את הבדיקות הללו לאחר התאונה, בדיקות שמסתבר שהצילו את חייו של חברו לפני שהיה מאוחר מדי... הוא שב הביתה בתחושות מעורבות, שמח על הנס, מבולבל מההתפתחויות, וכאוב על הסבל שחברו אמור לעבור בימים ובהודשים הקרובים. ואז, נזכר שיש סגולה עתיקת יומין, ושמה 'תוספת שבת'. 'אקבל על עצמי לקבל את השבת מוקדם מזמנה הרגיל, לשבת ולהמתין לכניסת השבת ברוגע ובשלווה, בשמחה ובאופור'. והיו הדברים לזכות חברי היקר, שיוכה לעבור את הניתוח בשלום, ושתקופת השיקום תעבור עליו בקלות! - הרהר. הוא שיתף את רעייתו - השותפה עמו בהכנות לשבת, בהרהור ששלה במוחו, שיוח עמה בנעימות על הרעיון, הסביר את היתרון, פירט את המעלות, תיאר את התחושה המרוממת והקסם הענוג, וקינה בכך שהוא רוצה לקבל על עצמו סגולה זו - לזכותו של החבר העומד בפני ניתוח מורכב ותקופת שיקום קשה. האשה שמעה את הדברים, והיטב הבינה את המשמעות. 'תוספת שבת' כרוכה בשינוי הרגלים, לקבל את השבת מוקדם וברוגע - זה כדאי ומשתלם, אך דורש מאמץ. "רעג, רעג", אמרה לפתע, "אם אתה מקבל על עצמך להקדים את קבלת השבת לזכות חברך, אף אני אקבל על עצמי להקדים את השבת כדי לזכות בישועה דחופה לה אני זקוקה...". במה דברים אמורים? רעייתו של בנצי עוסקת במסחר בתכשיטים יקרים. כמה ימים קודם לכן קיבלה מלקוחה ארנק תכשיטים ששווי הון עתק, והיה עליה להעבירו לצורך, להעריך את שווי, ולקדם את מכירתו בתמורה לתכשיטים אחרים. בבוקר של יום, היה נטלה את ארנק התכשיטים מהבית, אך בהגיעה אל הצורך - נדהמה לגלות כי הוא איננו, נעלם... מתוחה ומודאגת, שבה את כל הדרך, בולשת בעיניה ימינה ושמאלה, מחפשת את הארנק האבוד. היטב ידעה כי מדובר בארנק ששווי הון עתק, לא משהו שניתן לאבד... והוא בכלל לא שלה - הוא של לקוחה, איזה נזק, כמה אינעימות, אִיךְ תתמודד עם העניין הזה! באותו יום, וגם למחרת, היא, ילדיה, שכניה וגם בנצי בעלה - סרקו את כל הדרך, חיפשו בכל מקום, ניסו להבין להיכן נעלמה האבדה, ודבר לא הועיל. ארנק התכשיטים היקר כאילו צימח לו כנפיים, נעלם ואיננו... מדובר בנזק אדיר המוריד לטמיון רוח של שנים! עתה, החליטה, תקבל על עצמך להקדים פני שבת, לקבל את השבת ביישוב הדעת וברוגע, "והיתה קבלה זו לזכות עברי, שנוכה למצוא את ארנק התכשיטים האבוד, שמאן דהוא ישר ונאמן יניח את ידו על הארנק הפורח והבורח, וישיב לנו אותו בקרוב!" - ביקשה כשדמעה סוררת זולגת מעיניה. "נפעל יחדיו כדי להקדים את קבלת השבת, אתה - לזכות חברך והניתוח שלו, ואני - לזכות האבידה שנעלמה, ובעזרת השם שנינו נזכה בישועות הנכספות!" - סיכמה בתקווה. היה אז, כאמור, ביום רביעי בשעת ערב מאוחרת, וכבר למחרת, ביום חמישי, הם החלו בהכנות. הנקיון הוקדם לשעת צהריים, הקניות נערכו כבר בדרך מהעבודה, ניהוחות השבת החלו לעלות ביום חמישי בערב, והסתיימו בשעת לילה מאוחרת. ביום ששי הם השכימו קום לסידורים אחרונים, עוד לפני חצות היום כבר פרשו את המפה וערכו את השולחן... לא ניתן לתאר את תחושת כל בני המשפחה באותו יום ששי. את המרוץ הקבוע והמעורב של השלמת קניות ונקיונות בד בבד עם מקלחות וערבובי תבשילים - החליפה שלווה... שלווה בלתי נתפסת. בשקט וברוגע ערכו הכנות אחרונות, ובשעת צהריים מוקדמת כבר ישבו בניחוחות אל יד השולחן, ממתינים להדלקת נרות השבת, שכולם מצוחצחים ונקיים, הבית נוצץ, הפלטה מוכנה, המיחם מהביל, שעוני השבת מסודרים... - תענוג! קצת לאחור פלג המנחה, כבר ניגשה האם לנרות השבת, והדליקה אותם בהתרגשות. היא חשה רוממות רוח שאין לתאר, הדלקת הנרות מתוך רוגע אפשרה לה להתרכז במילות התפילה, להתחנן על ועלה וילדיה בלב פתוח ודמעות שליש. לצידה, כשתילי איתים, עמוד סמוריים ורעננים בנצי והילדים, וקיבלו את פני השבת כשיחיון אפוף הוד נסוך על פניהם באור... כיוון שהשעה היתה מוקדמת יחסית, החליט בנצי ללכת להתפלל בבית כנסת מרוחק קמעא, שהתפילה בו מתחילה בשעה מוקדמת. בדרך כלל הוא לא יכול להספיק להגיע לשם, אבל עתה יש לו את הפנאי, הוא יכול ללכת להתפלל בבית הכנסת בו חפץ להתפלל מאז ומתמיד, והוא יוצא לדרך בשמחה ובטוב לבב... והנה, כמה בתים לפני בית הכנסת, בעודו פוסע ברוגע ובשלווה, עיניו נתקלות במודעה קטנה התלויה על עמוד חשמל מצוי. הוא מביט במודעה שוב ושוב כדי לוודא שאינו הוזה, ואכן כך נכתב בה: 'השבת אבדה', נמצא ארנק מלא תכשיטים, שנראה כבעל ערך גדול. המאבד יוכל לפנות למספר טלפון... ויקבלו על פי סימנים מובהקים בלבד!'. בנצי משפף את עיניו כאילו מאמין. הן זו האבדה שלהם, זה הארנק האבוד! מי פילל ומי מילל, שדווקא כאן, במקום מרוחק יחסית ופחות

צפוי, ימצא את המודעה הזו! אמנם, הוא אינו יכול לרשום את המספר - כי כבר קיבל את השבת, אבל בהגיעו לבית הכנסת מצא משהו פחות מספר ממנו, אחד שעוד לא קיבל את השבת, וביקש ממנו לרשום את מספר הטלפון. לאחר התפילה, שב לביתו בצעדי ריקוד, מבשר לרעייתו שהסגולה כבר עבדה, הוכיחה את יכולתה. הלא אין ספק כי מדובר בארנק שנאבד, וראו זה פלא - דווקא עכשיו, בדקות הללו של כניסת השבת, כשיצא לדרך בלתי שגריתית עקב העובדה שזכה להקדים ולקבל את השבת - דווקא אז נמצא קצה החוט שיוביל לאבדה... לאחר זאת השבת הוא ממחר להתקשר למספר שהופיע על המודעה, ואכן, לפי כל הסימנים, מתברר שזו האבדה. בחלוף כמה דקות כבר היה הארנק בביתם. כן כן, אותו ארנק אבוד, שנמצא רק הודות להכנסת השבת בשעה מוקדמת מהרגיל! ביום המחרת, יום ראשון, שב בנצי לעבודתו בבית החולים, וכמובן - חברו הגיע גם הוא, לצורך הניתוח שנקבע עבורו. "התהי גרוע!" - סח לו בנצי בביטחון, "עוד תופת עד כמה זה יעבור בשלום. אני בטוח. יש לי נוסחת פלא סודית, היא כבר חוללה ישועה. אני בטוח שהיא תעבוד גם אצלך!". החבר הוכנס לניתוח, וכחלוף כמה שעות כבר התעורר. "כישוי הוא יאושף! שבע-שבעים למעקב", אמרו הרופאים, "ואחר כך תחיל בשיקום. קל זה לא יהיה, אבל עם הזמן, תוך מספר חודשים, הוא יחזור לעצמו!". אמרו הרופאים, שלא ידעו שהסגולה העוצמתית של 'תוספת שבת' בתמונה... היה זה, כאמור, ביום ראשון. ועתה הסכיתו ושמעו: כבר ביום רביעי, השתחרר החבר מבית החולים, שמח, בריא ומאושר. הניתוח הצליח מעל ומעבר למשוער, גופו התאושש במהירות פלאית, הוא נדרש רק לשבץ לצילומי ביקורת. תקופת השיקום הסתיימה עוד בטרם החלה, הוא חש כאחד האדם ממש, בריא וחזק, מתפקד כרגיל - פחות 72- שעות לאחר הניתוח! את הסיפור הנפלא הזה סיפר לי ידידי בנצי בעצמו, ובפיו מסר יוצא דופן: "במשפחה שניה, היה כל כך כדאי לקבל את השבת מוקדם, גם בלי כל הישועות להן זכינו. זה אושר רוחני צרור, זו תחושה שאי אפשר לתאר, זו שבת אחרת ממש. הישועות בהן זכינו, הניסים המופלאים שראינו בעינינו, המודעה שהשיבה את האבדה, שנגלתה רק בזכות הקדמת קבלת השבת, השחרור המהיר ותקופת השיקום שנעלמה לאחר הקדמת קבלת השבת - אלו בונוסים משניים!". הבה נקשיב למסר, נקרבו אל ליבנו. זה אמנם דורש מאמץ, מצריך הערכות מראש, אבל זה כל כך כדאי, כל כך משתלם, כל כך קסום וכל כך עובד! הבה נצטרף גם אנו למשפחה היהודית הגדולה שמקדימה לקבל את פני השבת, ונוכה גם אנחנו לחוש את הטעם המופלא הזה, ולראות בעינינו את 'ישועת ה' בכל הדרוש לנו!.

בזכות תוספת שבת הניתוח הצליח מאד

היה זה לפני כארבע שנים, בפולין שבארצות. באחד הכבישים המהירים התרחשה תאונה קשה מאוד, בה היו מעורבים כמה יהודים מישראל, ביניהם הבה"ח יצחק בן אהובה שושנה לרפ"ש, שנפצע באורח קשה. על אתר הוא הורדם והונס עקב פגיעה קשה מאוד בגב ובחוליות השדרה, והוטס כך, מורדם ומונשם, מפולין לארץ, להמשך הטיפול בו. כשהרופאים כאן בארץ קיבלו את הצילומים - חשכו עיניהם. היטב הבינו כי מדובר במקרה קשה ומסובך במיוחד, הגב ספג פגיעה אנושה, ומי יודע אם וכיצד ניתן להציל את המצב. הוא אושפז בבית חולים בארץ כהכנה לקראת ניתוח מסובך במיוחד, נשקב ליום ראשון. חבריו ובני משפחתו חששו לשלומם, ביקשו לעשות הכל לרפואתו, ולרגע חשבו מה הם יכולים לעשות כדי להשיב את ישועתו, לוודא שהניתוח יצליח, שהגב יינצל, שיצחק האהוב ישוב ויתפקד. אחד מהם הציע את רעיון ה'תוספת שבת', והצענו התקבלה בהתלהבות יתירה. קבוצה ענקית של בני משפחה וחברים קיבלו על עצמם להקדים לקבל את השבת שלפני הניתוח, לזכות ולרפואתו של יצחק היקר. ביום ששי אחר הצהריים, בעשרות בתים בישראל שררה אווירה שונה, תחושה חגיגית עמדה באוויר. השבת הוכנסה כאורחת של כבוד, ברוגע ובשלווה, כשבבתים רבים ממלמלים שוב ושוב את שמו של 'יצחק בן אהובה שושנה', לרפואה שלמה ומהירה בזכות הקדמת קבלת השבת. ביום ראשון עם שחר, החל הניתוח המסובך, שאורכו הצפוי עמד על שעות ארוכות, והנה, הפלא ופלא, בתום שעות ספורות, כבר יצאו הרופאים מחדר הניתוח, ובפנים מחויכות בישרו לבני המשפחה כי הסתבר שהמצב פחות חמור משחשבו, וחיש קל - יחסית - הצליחו לבצע את הניתוח במלואו, ועל פניו - נראה כי הגב שוקם לחלוטין, באופן פלאי וניסי ממש! ולמרבית ההפתעה, כבר למחרת, מצבו השתנה מן הקצה אל הקצה. הפסיקו לו את ההרדמה, והוא החל להתעורר ולנשום בכוחות עצמו. הרופאים ניצבו ליד מיטתו המומים, לדבריהם - זהו נס רפואי פלאי שמי שהוכנס בבוקר למחרת לקופה קצרה כבר היה מדובר על חזרתו לתפקוד מלא ותקין, שיקום מלא מהתאונה הקשה, באופן ניסי ומיוחד.

החיילים שרצו לפנות את קברו של רבי אלימלך מליונסק מתו במקום

מסופר על החסיד ר' נחום זעליג שטרנברג זצ"ל כשפרצה המלחמה בשנת תרצ"ט היה כבר נשוי עם שתי ילדות קטנות, בחודשים הראשונים אחרי פרוץ המלחמה סבל מעבודות כבדה, חושיו החדים הביאו למסקנה שעליו להימלט ולברוח, אך לאן? לא ידע. הוא קם, לקח את חמיו וחמותו, אשתו ושתי בנותיו, צר מעט מטלטלין ואוכל, ועם סוס ועגלה ברח ממקום מגוריו. בדרכו גש בר' מנדל מאביניץ זי"ע שהראה לו בידיו לברוח מזרחה, כך הטלטה ר' נחום זעליג ומשפחתו ימים ויללות במנוסתו מזרחה. בדרך עבר בעיריית ליוננסק שהיתה ריקה לחלוטין מיהודים. כולם נמלטו על נפשם מפחד הגרמנים, והנה בעוברה באחד הרחובות קורא לו יהודי עטור זקן ופיאות מאחד החלונות ומרמז לו שיעלה אליו. הוא התפלל על אותו יהודי שלא עזב את העיירה, הוא הנחה את העגלה ועלה אל אותו יהודי שסיפר לו שהוא היה רב בעיירה, ומאחר ואין בכוחו לברוח הריהו מצפה לרמזי משים, אך הוא קרא לו כדי לספר לו סיפור ש"בידיו הוה עובדא" ומאחר ואינו יודע אם יחיה חשוב לו שהסיפור הזה יעבור הלאה למען ידעו ע"כ דורות הבאים. וכך סיפר הוא לר' נחום זעליג; "הגרמנים לקחו קבוצה גדולה של יהודים כשהוא נמנה ביניהם, וציוו עליהם ליישר את כל בית הקברות היהודי. במקום מנוחתו של הרבי מליוננסק זי"ע ציוו שיחפרו לעומק במטרה לפזר את עצמותיו כדומן על פני האדמה. לא עזרו האימונים והעונשים, אף יהודי לא היה מוכן לעשות זאת, ואז קראו הגרמנים לשני פולנים וציוו עליהם לחפור את הקבר לעומק. בהגיעם למקום הקרשים נראתה בין הקרשים קצה של טלית, ובאותו רגע נשמע קול ברק ויצא ניצוץ, והם מתו במקום. הגרמנים והוגים ברחו מרוב פחד, והיהודים ניסו מיד קברו של הצדיק, תוך בקשת סליחה ומחילה", כשייחסו אותו רב את סיפורו הוסיף "אני לא יודע כמה זמן אחיה אך בקשתי שתעביר את הסיפור הזה הלאה למען ידעו דורות הבאים על קדושתו של צדיק יסוד עולם זה." שהשבעו יחול יום ההילולה כ"א אדר.

[כ] ראובן יש לו חוב על שמעון מאה דינרים לזמן שלשה חדשים מותר לומר לשמעון תפחות מן החוב שלשה דינרים ותתן לי צ"ז דנרים היום והפטר ואין בזה שום איסור כלל:

[כא] ראובן שיש לו מלוה על פה לזמן על שמעון מותר למכור החוב ללוי בפחות כדי שיקבל המעות מלוי אף צריך לזכות לוי בחוב זה במעמד שלשתן דאין חוב בעל פה נקנה אלא במעמד שלשתן שיאמר ראובן לשמעון בפני לוי תן ללוי חוב פ' שיש לי אצלך ואם לא תקנהו במעמד שלשתן לא קנה לוי ואז המעות שנתן לוי לראובן הם חשיבי הלואה ולא דמי מכר הם ולהכי הרווחת הפחת שלוי נותן צ"ז ולקוח מאה הוי רבית ואסור: במה דברים אמורים בחוב שיש לישראל על ישראל אבל אם החוב שיש לישראל על הנכרי אינו נקנה במעמד שלשתן כיצד יעשה יאמר הקונה למוכר אתה תמחול לנכרי ותפטרנו מכל וכל בעד מעות אלו שאני נותן לך ובמעות אלו אני קונה ממך כל מה שאני יכול להוציא מן הנכרי ואז אף על גב דאין החוב הזה אשר על נכרי נקנה לישראל מכל מקום הרי נסתלק ממנו ישראל המוכר בתורת מחילה ואין ישראל הקונה נוטל כלום משל ישראל המוכר ובלבד שלא יהיה ישראל המוכר ערב להקונה אפילו בעד הקרן לבדו אלא תהיה כל אחריות החוב על הקונה ואין על המוכר כלום:

[כב] ישראל שיש לו שטר חוב על ישראל חבירו במאה דינרים לזמן שני חדשים או יותר ורוצה למכרו ישראל אחר בפחות כדי לקבל המעות מיד צריך שימכרו לו בכתיבה ומסרה דהיינו שיכתוב על גוף השטר או בשטר אחר איך מכרתי לפלוני בן פלוני שטר חוב זה איהו וכל שעבודא דאית ביה כתנתן חז"ל ומסרת לי השטר ואמרת לי קני לך האי שטר וכל שעבודא דאית ביה וכן יעשה ממש שימסור לו השטר ויאמר לו קני לך האי שטר וכל שעבודא דאית ביה ועל ידי כן נקנה החוב שבשטר לישראל הקונה ומותר לו להרויח הפחת שפוחת מן החוב וכל זה בשטר יש לישראל על ישראל אבל שטר חוב שיש לישראל על הגוי אי אפשר למכרו בדרך זה שאין החוב אשר על הנכרי נקנה בשום קנין וקנתו לעשות באופן שכתבנו בסעיף קודם:

[כג] אף על גב דאין השטר נקנה אלא בכתיבה ומסירה כאמור לעיל מכל מקום בזמן הזה שטר "כמביילה" שכתוב בו אני מחוייב לאמר פב"פ סך כך וכך ויכתוב בו הזמן וגם יכתוב בו שם העיר שהוא כותב וחותם בה וגם יכתוב שהסך הזה הגיע לידי במדודים הוא בחשבו או דמי סחורה וכיון דנעשה באופן הנזכר שאמרנו אז זה נמכר בדינא דמלכותא כמנהג הסוחרים מזה לזה שראובן ששמעון נתחייב לו בשטר כסף הכתוב בו יכתוב על גוף השטר נוסח זה אתה תשלם חוב זה ליהודה בן יעקב סך הכתוב בשטר זה ואין צריך כתיבה ומסירה ומהני גם לעני איסור רבית וכנ"ל בפוסקים ז"ל וכן גם אם יהיה שטר זה לישראל על הנכרי יוכל למכרו לישראל בדרך כתיבה:

[כד] הא דאמרנו דמותר לישראל למכור שטר חוב שיש לו על חבירו בכתיבה ומסירה בפחות כדי לקבל המעות מיד היינו דוקא אם תהיה אחריות החוב על הקונה דהיינו שאם העני הלואה ואין לו יוכל לקונה לתבוע מן המוכר כלום אבל אם אחריות זו על המוכר שאם העני הלואה יתבע הקונה את המוכר לשלם אסור לקנות בפחות למסור צ"ז בעד ק' בבגד נוהגים לכתוב אחריות על המוכר ואין אנו מוחים בידם מכל מקום ירא שמים ויהר לפחות לעשות כסברת המחתמים בהיות האחריות על המוכר בעד הקרן בלבד ולא הרווח והמחמיר גם בזה תבא עליו ברכה: [ראובן שיש לו שטר חוב על שמעון וזמן הפרעון עוד ששה חדשים וראובן זקוק למעות מיד יכול למכרו ללוי שיגבהו בשלימות לוי משמעון ואפילו שטר חוב של גוי שיש בו קרן ורבית וקיבל המוכר אחריות על הקרן הריבית מותר]

פרשת עקב המשך דיני רבית

[א] אסור ללוות סאה בסאה כל שאין ללוה כלל ואין מחיר קבוע בשוק למין זה ואסור ללוותו אפילו לזמן קצר שמה יתייקר המחיר מיד אלא אם כן אומר למלוה החפץ שאני לא מחזיר לך את החפץ אלא את שוויו כפי מה ששווה בשעה שמלוהו ואם לא אמר לו בהלוואה שנותן לו את שוויו עכשיו ונתייקר נותן לו המחיר שהיה שווה בשעת הלואה ואם הוזל נותן לו הסאה שהלוחו ולכן אותם שלווים זה מזה סאה חיטה כדי לפרוע אחר שבוע או יותר אסור שחיסה אין לה מחיר קבוע ושומתין עולה ויורדת תמיד ושמה תתקיר החיסה ואיסור זה נוהג בכל הפירות יש בכל הפירות יש בהם יוקר וזול אלא אם כן מלוהו דבר מועט שאין דרך בני אדם להקפיד על יוקרו וזולו כגון ככר לחם שהאשה לוח מחברתה שלא החמירו ז"ל לדקדק באיסור רבית דרבנן כ"כ ואותם בעלי בתים שדרכם ללוות זה מזה ריקקים עשרים או יותר בבת אחת יש לאסור דאין זה נחשב דבר מועט: [לכתחילה אין להלוות דולרים תמורת דולרים כיון שאינו מטבע שיוצא בהוצאה מכל מקום יכול לתת לו דולר אחד מתנה ואז יכול להלוות לו גס \$1000]

[ב] הא דאמרנו אין ללוות סאה בסאה אם אין ללוה מאותו המין היינו דוקא דאין לו כלל אבל אם יש לו דבר מועט מאותו המין יכול ללוות עליו אלף סאין ויותר ואפילו חטה אחת יכול ללוות עליה כמה סאין לפי שכל חטה שמלוה לו רואין כאלו חטה זו נכנסה תחתיה להיות ברשות המלוה וכשתתייקר אחר כך ברשותו נתייקרו ולפי זה אותם בעלי בתים שלווין זה מזה ככרות לחם או מיני מזונות הרבה שאסרנו לעיל, אם יש ללוה חטים בביתו ורק ככרות אפויים אין לו מותר ללוות ככרות הרבה כאשר ירצה על סמך אותם החטים שיש לו בביתו כי היוקר והזול הוא בחטים ולא בככרות גופן:

[ג] מה שאמרנו שסיפיק דבר מועט ללוות עליו הוא רק בדרך הלואה אבל במכר לא מהני דבר מועט אלא אם כן יש לו כנגד כל המעות:

[ד] השולחים שותפים או שלוחים בשכר למקומות הערביים לקנות משם צמר והם יושבים בעיר בגדאד ובאים אצל סוחר ישראל ולוקחים ממנו כסף לפקודת ראובן וגם כותב שם העיר שהוא כותב וחותם בה וגם יכתוב שהסך

באייר מאה לירא על מנת שימכרו לו כנגדן צמר שיביאוהו לו אחר שני חדשים ומפחית לו מהערך השער שיוצא אחר כך ארבעה אחוזים זה אסור כי זה מחסר לו מן ערך השער בשביל שמקדים לו המעות קודם שימסור לו הצמר בשני חדשים אבל אם הגיעה לו ידיעה משותפו או שלוחו היושב אצל הערביים שכבר קנה לו כך וכך סאין של צמר והם בידו ורק צריך להם זמן הרבה עד שימצא לו ספינה וגם זמן הדרך ולכן הוא לוקח עתה מעות כנגד אותו הצמר מן התגר בשביל עקבת הזמן עד שיגיע הצמר הוא פוחת לו מערך השער כמה אחוזים לית לו בל מפני שהצמר כבר קבלו מן הערביים ונעשה בידו ונקנה ללוקח במעות אלו ובס"ק מקבצאל עשיתי אופן היתר למכור אף על פי שעדיין לא קבל שותפו צמר מערביים ולא קנה כלום:

[ה] הרוצה להחליף זהובים במטבע כסף אחר ומוסר מאה זהובים לחלף על מנת שיביא להם תמורתם מטבעות הכסף אחר 30 יום ופוסק ערך הכסף פחות בשביל הקדמת המעות, אסור אבל אם יש לחלף מטבעות כסף אלו בפוסטא או בספינה שיבואו לידו אחר ט"ו או עשרים יום והוא מוכר אותם בפחות כדי שיקבל עתה הזהובים מיד מותר אך כיון שהוא דרך מכר צריך שיהיה לו כסף כנגד כל הזהובים שמקבל: מיהו הנוהגים היתר לפסוק הערך של מטבעות הכסף עם החלף אף על פי שאין לחלף מטבעות כסף בעת שמקבל הזהובים אין למחות בידם כיון שאין למטבעות שער ארוך ולכן משתנה השער לפעמים אחת לשבוע או לחודש ולפעמים מיום ליום אבל אם בעל הזהובים פוסק עם החלף ערך מטבע הכסף בפחות משער השוק או משים ערך הזהובים שנותן בערך יותר משער השוק הנה אפשר שבאותו היום עצמו ישתנה השער של זה ושל זה שהזהובים יעלו מעט והכסף ירד ונמצא שלא הרויח כלום ערך זה שפסק עמו ובתשובת הרשב"א היתר במקרה כזה

[ו] ראובן שיש לו חוב על שמעון מאה זהובים וכשהגיע זמן פרעון החוב אמר לו תן לי המאה זהובים שאני רוצה לקנות בהם מטבעות כסף שצריך לי לשלחם בשבוע הבא בספינה ואמר לו שמעון עשה אותם עלי מטבעות כסף שאתה רוצה ואני אביאם לך בשבוע הבא בספינה אף על פי שחושבין הזהובים והכספים כפי ערך ששוים באותו היום שתבע אותו הנה אם בשבוע הבא כשמוסר לו הכספים נתיקר השער שלהם אסור לתת כשער שנתתיקרו כיון שלא היה לו מעות אותו היום שפסק עמו הערך כדי שנתאמר דהוה אפשר לקנות בהם מטבעות אלו אלא זה עשה אותם עליו כחוב שהיה חייב לו ולכן אם נתייקרו אסור לחשוב אותם כערך הזול שפסק עמו:

[ז] נוהגין בבגד ללוות מטבע במטבע דהיינו לוח ממנו מאה לירא היום ומשלם לו מאה לירא אחר חודש וכן במטבעות כסף ואף על פי שבעת הפרעון מתייקר השער של לירא ואין חוששין לדקדק שיהיה ללוה מטבע אחד מאותו המין אמנם הרב חכמת אדם ז"ל כתב שצריך להיות ללוה מטבע מאותו המין:

[ח] ראובן תושב בגדאד אמר לשמעון תביא סחורה פ' מלונדון ואני אקנה אותה ממך בריוח עשרים למאה והמעות אשלם לך אחר שתמסור לי הסחורה בשני חדשים או יותר והוא מותר ובלבד שתהיה הסחורה עד שימסרנה לראובן על שמעון המוכר:

[ט] ראובן חייב לשמעון מאה זהובים לזמן שלשה חדשים ואמר ראובן ללוי הא לך צ"ז זהובים מעות מדודים עכשיו ואתה תשלם החוב לשמעון בזמנו הרי זה אסור דאלו הצ"ז זהובים שנותן ללוה הם מלוה ונמצא לוח לוי מראובן צ"ז ופורע בעדו מאה והרי זו רבית גמורה ואף על פי שאחר כך לוי פייס את שמעון ולא נתן לו אלא צ"ז אסור כיון דראובן חייב במאה לשמעון וזה לוי פטרו משלשה בשביל שהלוהו צ"ז נמצא לוי הנהו לראובן בפטור זה וכאלו נתן לו השלשה:

[י] המלוה מנה לחבירו על מנת שיתן דינר לאדם אחר אף על פי שאין המלוה היה חייב ליתן הדינר לאותו אדם ואפילו ש"ל שיתן הדינר לצדקה הרי זה אסור שנחשב כאלו נתן הדינר למלוה עצמו [והוי רבית קצוזה וצריך להחזיר ללוה] ואפילו שהמלוה לא אמר לו כלום אלא הלואה אמר תלוני מנה ואני אתן דינר לצדקה או לפלוני והלוהו בסתם בשביל כך אסור: [יא] ראובן קנה סחורה מן הגוי במאה לזמן י"ב חודש ועשה הגוי תנאי עם ראובן שיביאו לו המעות אחרי שני חדשים וינכה לו עשרה למאה בשביל העשרה חדשים והנה אחר ב' חדשים תבע הגוי את ראובן שיביא המעות כמו התנאי ולא היה לראובן מעות אסור לשמעון ליתן תשעים לגוי והוא יקבל המאה דמי המקח מראובן אחר י"ב חדשים:

[יב] ראובן זקוק למעות יש תקנה שילך שמעון ויכתוב לו שמעון שטר חוב שקורין כמביאל"ה שהוא מודה שחייב לפקודת ראובן סך מאה זהובים לזמן כך וכך ויכתוב שמעות אלו הגיעו לו מן ראובן מדודים או הגיעו לו בחשבון או הם דמי סחורה ויכתוב גם כן שם העיר שהוא כותב וחותם בה כדי שיהיה לשטר זה כח שטרות שקורי כמביאלה כדי שיוכל ראובן למכור שטר זה לאחרים על ידי כתב שקורין גירו שעל ידי כן ימכור ראובן שטר כמביאלה זה ליהודה בפחות ויקבל המעות ובזמן הפרעון יקבל יהודה מן שמעון מאה בשטר זה שבידו ושמעון יקבל מראובן את מאה אלו שנתן ליהודה שיש היתר לעשות באופן זה ורק יהודה אסור לקבל שום דינר מן ראובן וליהיה לו עסק עמו בדבר זה כלל ואף על פי דבאמת שמעון לא היה חייב לראובן כלום בעת שכתב שטר זה יוכל האדם לחייב עצמו בהודאתו אף על פי שהיא שקר ואף על גב דבדין ישראל אין קונה יהודה שטר כמביאלה זה בכתיבה זו של גירו שכתב ראובן מכל מקום כיון דקונה הוא בדינא שיהיה שטר זה מתוקן כפי דינא דמלכותא כמנהג הסוחרים דהיינו שכתוב שמעון שהוא מתחייב

אמרי חז"ל: כתוב במסכת דרך ארץ פרק ז הלכות א- לו: הוי רך כקנה שהרוח נושבת בו לכל צד שתרצה, שאין התורה מתקיימת אלא במי שרוחו נמוכה עליו. ולמה נמשלה התורה למים, לומר לך, מה דרכו של מים הללו, אין הולכין למקום גבוה אלא במקום נמוך, כך אין התורה מתקיימת אלא במי שרוחו נמוכה עליו **כל זמן שאדם חוטא, מורא הבריות עליו, וכל זמן שאין אדם חוטא, מוראו על הבריות, אהוב את העוהה כדי שימלואו ימיד, אהוב את גמילות חסדים, כדי שתנצל ממלאך המות, אהוב את העניים, כדי שלא יבואו בניך לידי מדה זו, אהוב את בית המדרש, כדי שיבואו בניך לידי תלמוד תורה, אהוב את בית הכנסת, כדי שתטול שכר בכל יום, והוי זהיר בקרית שמע ובתפילה, כדי שתנצל מדמיון של גנום ויהי בידך פתוח לרווחה, כדי שלא יחסרו מזונותיך. והוי זהיר בכבוד אשתך, שלא תהיה עקרה, אם שמת פיד מלשון הרע, יהי כל ימך בשלום. ואם השפלת עצמך, הקדוש ברוך הוא מגביהך. ואם פיזרת גלגלך על העני ועל המצות, יתקיים עליך ברוך אתה בבאך

תשובה: ראובן השאיל לשמעון פטוט ואמר לו המשאיל שהפטוט רק מצופה כסף ולאחר שהפטוט הגיע לשמעון והשתמש בו ידע שמעון שהפטוט הוא כולו כסף טהור ופשע שמעון השואל ואבד האם חייב לשלם פטוט מצופה כסף או כסף טהור **תשובה:** דעת קצות החושן שחייב כיון שנשתמש בו לאחר שידע הנתבות חולק וסובר שפטור כיון שקיבל עליו שמירה רק של פטוט מצופה כסף, לגבי שומר דחינו לא הביא לו את הפטוט והשתמש בו אלא רק לשמור ועליו במקרה זה גם לקצות החושן יהיה פטור מלשלם אלא משלם לפי מצופה כסף כיון שנתן לו לשמור אדעתא דכסף (ש"ע סימן רצ"א, ד נתיבות ס"ק **תשובה:** :האם מותר להשתמש בספר, טלית חבירו, תפילין ללא רשותו **תשובה:** כותב מרן שו"ע בסימן יד, ס"ד מותר ליטול טלית חבירו שלא מדעתו ולברך וניחא ליה לאינש דליעבד מצוה בממוניה ובלבד שיקפל אותה אם מצאה מקופלת. ומוסיף הרמ"א וה"ה בתפילין (נ"י), אבל אסור ללמוד מספרים של חבירו בלא דעתו, דחיישינן שמא יקרע אותם בלמודו (נ"י הלכות קטנות). וכותב המ"ב ס"ק יד דוקא באקראי אבל בקביעות אסור ואפילו באקראי דדוקא באותו מקום אבל להוציאו מביתו לבהכ"נ או איפכא אסור דאפשר שמקפיד עליו והוי גזל ועיין בפמ"ג שכתב דבכל גווני ראו ליהזר כשבעליו עמו שישאלנו ואין סומכין על החזקה במקום שיכולין לברור בבל וכ"ש אם יודע בו שהוא מקפיד ובו איש חי כותבנ' לך לך ס"ו) שהיום רוב העולם מקפידים על בטליתו וכן בתפילין ולכן אין לקחת שלא מדעת הבעלים אלא אם כן יודע השמש בברור שהוא לא מקפיד ובא"ח מעיד על עצמו שהוא מהמקפידים. מכל מיני סיבות ופרשת וירא ס"יד כתב שבשעת הדחק ישתמש שלא מדעת הבעלים וכותב וטוב שאחר כך יבקש רשות הבעלים למפרע.

ללמוד התורה ברצף ולנצל כל רגע ללימוד תורה

"מקשה תעשה את המנורה" ראיתי ששואלים מדוע במנורה צריך הכל מקשה אחת ולא חלקים חלקים ?

ואותו רעיון מצאנו גם בכרובים שהיו על הארון שגם הם ממקשה אחת והתשובה היא שמנורה, אומר הגר"א, מסמלת את השפעת חכמת התורה. על ידי המנורה בא שפע של חכמת התורה והיא גם סמל לכך וכמו שכתוב בגמרא "הרצוה להחכים ידרים" כיון שמנורה בדרום ובלימוד תורה בעי רצף זהה רמז על ידי המנורה שתהיה מקשה אחת שבעי לימוד בצרף ורק אז יש את ההצלחת לימוד התורה.

יכול הכרובים שהם על ארון המסמל את התלמיד חכם הארון צריך שהכרובים יהיו מקשה אחת דהיינו שהתלמיד חכם צריך שיהיה לו בעיקר רצף של לימוד תורה ורק כך יזכה ללהיות תלמיד חכם וזה רומז הכרובים שהיו מקשה כדי לזכות להיות תלמיד חכם שזה מסמל הארון צריך שיהיה לימוד תורה ברצף והכרובים הם על הארון כמו כתר לומר **שעיקר כתר תורה הוא לימוד תורה ברצף** **שאלו את**

ממון הרב אלישיב איך אפשר לזכות לזכור את התורה כולה ויענה שללמוד בהבנה טובה ולא להסיח את הדעת מלימוד תורה אפילו לא לשניה ורק כך יזכה להיות לתלמיד חכם.

כדי לגדול בתורה חייב רצף. אם אין רצף בלימוד אין הצלחה גדולה בלימוד התורה. כמו המעשה במסכת כתובות דף סג. רבי עקיבא אחרי שתיים עשרה שנה הגיע לביתו, לאשתו רחל. נעצם בכניסה לביתו ושמע שההוא סבא ואמר לרחל: "את כמו אלמנה, היה 12 שנה בלי בעל". אמרה לו: "אם שומע לר"ע ילך עוד שתיים עשרה שנה ללמוד". לכן לא נכנס לביתו וחזר ללמוד עוד 12 שנה וחזר לאחר 24 שנים. שואלים, אם כבר הגיע לבית מדוע לא נכנס? ויתרצו: 12 שנה ועוד 12 שנה אינם 24 שנה של לימוד וממשלים זאת ליהלום במשקל שני קראט ההעולה פי כמה מיהלום אחד קראט שגודלו רק פי שניים, יבשן שלוש קראט עולה פי כמה משניים. כך אינו דומה לימוד ששן שעות ברצף ללימוד של שתי שעות זכתוב שבמ"ג שם שההוא סבא פנה לרחל אשת רבי עקיבא, ותוס' בחולין דף ו' כותב שיההוא סבא' הכוונה אליהו הנביא. אם כן אליהו הנביא היה מעורב כאן כדי שיקבל רשע על עקיבא רשות לעוד ללמוד עוד 12 שנה כדי שילמד בתורה 24 שנה[. שנה].

ממנושה שהיה: שני בחורים ישבו ולמדו בחברותא. שיחתם התגלגלה והגיעו לדברי חולין. **לפתע קרב אליהם מרן הגאון רבי אמרם:** ישעיהו קרליץ, ה"חזון איש" צ"ק"ל, ואמר להם: "כמה ממתנות התורה אפשר להשיג רק אחרי למוד של שלוש וארבע שעות רציפות בלי שום הפסקה. וכו' איך אפשר להפסיק את הלימוד? הרי זה כמו שמורידים קדרה שמתבשלת על האש... ואחרי שש שעות רצופות של לימוד האדם שוכח מכל ענייניו, ואחרי שבע שעות האדם מרגיש קרוב לקב"ה ואינו לו שום טעם מהנאות העולם... אחרי שמונה שעות רצופות, אינו לו כל מחשבת חמירות וכלו מיתוסקס לאלקיו... ואחרי עשר שעות – עומה לא ראתה..." **ועניו של ה"חזון איש" ברוך באהבת תורה עצומה שאין לה גבול ואין לה שיעור...**

החזון איש כותב שאם אדם מפסיק מלימודו דומה הוא לאדם המוחמם מים וכל זמן קצר מפסיק את החימום וזה לעולם לא יתחמם והוא הדין, בתורה צריך רצף.

שאלו את מרן הרב חיים קנייבסקי כיצד להרגיש את נעימות התורה? הוא ענה ללמוד ברצף במשך כמה שעות.

בבית הורד בשנים נכנס אל ה"חזון איש" והתאונן שאין לו כ"כ חשק בלימוד התורה. ה"חזון איש" נתן לו עצה שילמד הרבה ממסכתות, ויחזור עליהן כמה וכמה פעמים, עד שיהיה שגורים בבבביו, ואז יקבל חשק גדול בלימודו. בודאי שאין לו בכך השלומדים כמה דפים בזה שלם, אלא צריך לדאוג כל המסתבך מרשע ועד סיפא, ולחזור עליה כמה פעמים.

אב אחד הביא פעם את בנו הצעיר אל פוסק הדור הגאון רבי משה פיינשטיין כדי שיברכהו, אמר האב בגאווה: "בני לומד טוב מאד, למעשה, המלמד שלו אומר שאם ימשיך בדרך

וזהו הוא יגדל להיות ר' משה פיינשטיין שני". ר' משה ענה: "מקורה
אמני שיהיה אפילו גדול ממני, אך עלי לומר לך שהצלחה בתורה
אינה באה בקלות, העיקר הוא לאהוב את הלימוד, לעמול קשה
מאד ולא לבזבז אף רגע". (ספר רבי משה פיינשטיין עמ' 57).

לא מצא במשך שעותיים וחצי בכל הישיבה בחור המתבטל
הרב גודלבסקי שליט"א סיפר מעשה מעניין אודות אביו, הוא למד בטעלו אצל רבי אברהם יצחק בלוך זצ"ל. כשהתארס, המשיך ללמוד בישיבה עד החתונה, לקראת היום המיועד ניגש להיפרד מראש הישיבה ולקבל את ברכתו. בין השאר אמר, כי מכיוון שהוא צריך שמירה כפי שנוהגים בחתן, הוא מבקש את שרותו של ראש הישיבה לקחת איתו בחור שילווה אותו בדרכו לתחנת הרכבת. שישעו איתו עד לסלבדוקא לא העז לבקש. בקשה כזו בוודאי הייתה נדחית על הסף. אמר לו ראש הישיבה: "הצדק איתך! מהג ישראל קח שחתן לא ילך לבדו. לך לישבה, ואם תמצא בחור בטלן - קח אותו כמלווה לרכבת". נכנס החתן וגודלבסקי לישבה במצב סדר א'. הוא הסתובב מפה לשם ולא מצא אפילו בטלן אחד, כולם למדו! במשך שעותיים וחצי הסתובב שם, עד שהתייאש. חזר לראש הישיבה ואמר: "לא מצאתי שום בטלן, אני מוכרח לצאת כעת. עוד מעט תגיע הרכבת, מה עושים? אני צריך ליווי! התרגש ראש הישיבה, קפץ ממקומו ואמר: "חתן יקר, אינך צריך ליווי! התמונה היא תלווה אותך כל החיים - תזכור שהסתובבת שעותיים וחצי בישיבה למצוא בטלן אחד ולא מצאת." (אנא דורש)

תחשוב בעבוד שניים יש לך תפקיד להיות רב בקהילה
 יומן קצר אחר נישואיו של רבי שמואל טויסיג זצ"ל החליט להיכנס לרב אלישיב ולשאול את השאלה המרכזית ביותר בחיים. הוא פנה לענגק התורה וביקש עצה לגדול בתורה... הרב אלישיב התכופף לאוזנו של הרב טויסיג ולחש כמתמיק סוד: "רוצה עצה לגדול בתורה?" הרב טויסיג האזין בקשב. גדול הדור מגלה את סוד המורה... לא אוזן לכל מילה בקשב רב... "כדי להצליח לגדול בתורה ולעסוק בה בהתמדה, עליך לחשוב כאילו נבחרת להיות רב בקהילה מכובדת, וכיוון שאינך כשיר עדיין - קיבלת ששנתיים להתכונן לתפקיד החשוב. איך תנצל את השנתיים האלה?", שאל בחיך... הרב אלישיב לא המשיך, כי כל מילה נוספת מיותרת. כשהשיפה ברורה, כשהראות מקבל פנים, ציור מוחשי - ההתמדה בתורה כבר נראית אחת לגמרי. כי יתודע שלומד - לימוד מקבל פנים איכותיות ורציניות הרבה יותר אם יש לו יעד מוגדר, אם הוא שואף להגיע לפסגה... ואכן, רבי שמואל קיבל את העצה והחל לעסוק בתורה בהתמדה עצומה, נאמן לשיאיפה הכמסה שגילה הרב אלישיב... [מתוך יומני פרשת השבוע]

אמר הגאון ה'שבת הלוי' זצוק"ל שבשנות עלומו כאשר למד בישיבת 'חכמי לובלין' המעטירה, בא רב אחד לדרוש בישיבה, בתוך דבריו אמר, ראית בני עליה ומועטים מהם הינם בעלי כשרונות, כי לא הכשרונות יעמדו לאדם בדרכו להצליח בתורה, אלא מידת התמדתו ויגיעתו, וכן העיד הגר"ש בעצמו שכל גדולי תורה שנתגדלו בישיבה דשם היו העמלים והגיעים (אף בעלי כשרונות שנתגיעו בתורה נתגדלו כראוי בתורה, כי אין הכוונה לשומר שבעל כשרונות אינם יכולים להצליח ח"ו), ועל כן בבוא התורה לשבח את יעקב אבינו, לא סיבחתו בכך שהיה יודע תורה, אלא בכך שהיה יושב אהלים בהתמדה רבה ועצומה.

בזמן הסטייפלר בימים ההם, חמאה הייתה תוצרת בית וחלב
ההביאו מהמחלבה. היה כלי מיוחד שבו דפקו את החלב הקרוש עד
שהפיקו ממנו את החמאה. הכנת החמאה בכלי הזה הייתה מלאכה
קשה, והסטייפלר לא אפשר לרבנית לעשות זאת. מי עשה זאת
במקומה? כמובן, הסטייפלר עצמו, שאגב, היה בעל כח. אשתו בחור
ניצלת את הזמן שבו היה הסטייפלר מכה בכלי שוב ושוב ומכין את
החמאה. הנה, סוף סוף יש לו הזדמנות לשוחח עם הסטייפלר. כעת
לא יפריע לו בלימוד... הבחור נגש אליו ונסה לפתוח איתו בשיחה.
אך הסטייפלר התנצל: מצטער, אני כעת באמצע הלימוד... כן, גם
בשמיני חמאה אפשר ללמוד... להכות בכלי – ולהגות בתורה,
זה לא סותר, זה אפילו מחויב המציאות, אין זמן שהוא פנוי
מתורה. [המנשה יחי ראובר]

מילי בדריחותא: שופט בבית המשפט קורא לזוג בתביעת מזונות למתן פסק המשפט. אומר השופט לבעל: לאחר שעיינתי בראיות החלטתי לתת לאישה 10,000 שקלים. הבעל הרים את היד ואמר: תודה, אני יכול גם להוסיף כמה שקלים.

הרב לופין שלי"מ
 להחכים אתכם קדימנים! אברהם יצחק ועקב שמע אלורון דוד ועממה הוא יציר וישמור חינוך ותרומה וכלכלה את התורמים הקרובים לנו בתים: דוד, אשר, דוד וצפורה, יצחק ויובב תהלה דוד, דוד חדד, יצחק וקרין ורנה, צפורה דוד שמעמחה, חן ואביבה דוד, ונצורו וברוך דודד, שמע חיים בן אביבה, שמע ושושנה בן, אלחנן ודוד וגדון, ססכה ועקב שמשון, אברהם ונורית דוד, בן שמעון מרימ, אברהם ואליס חדד, שמע רזאל ואורחה דוד, ורחל וכוהבא דוד, חן אורן, שניאלי, שרון וקנין, ויהנתן ופראנקי, שרון ומהי חן, הרב ספי תוד, בן שמע דוד בן שמעמחה, מבראס וסגילית שמס, יציר עבאן, דוד, ואחלה חת'ל, יציר עאוביב, חן ושמע שזור, בן הרב קוב, בן הרב קוב, תהילה בן שרה, תוד בן תמר, רבקה בן רות עיב לילט מולד אורין בני צפורה. שתרומים לכלול כל כומס, וכלל אל, כולל כל שיש, כולל בן הזמנים, (ועד) וכלל השבב החממי ישמור ורחיים מכל צרה וטק: יצילם ויבא כמס מרתכת בכל אשר נמוי וישילו כל אשר יעלשו ויבטל אלה ללמילת כל גזירות קשות ורעות ויגזור ולעלה רב-המחובות, וזכות תהורה נון בעדם וימאר כל משאלות ודבר לטובה, לחיים טובים ומוצלחים, ויזיר כל מחלה כל דבר ונהיה מחמם מחמם ומואשרם אביי"ל. עליו: יורם אלחנן בן מברכה.

ALON.DVAR@gmail.com 054-8464022